

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

NORME ZA POLJOPRIVREDNE I PREHRAMBENE PROIZVODE

Lidija Ercegovac, dipl. ing.

Biotechnicon poduzetnički centar d.o.o

18.03.2008.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

SADRŽAJ I DIJELA

- Osnove EU i HR zakonodavstva na području prehrambeno poljoprivredne industrije
- Pregled najvažnije usklađene regulative
- Obveze subjekata u poslovanju s hranom
- Nadležnost hrvatskih institucija
- Pregled najvažnijih normi na području poljoprivredne i prehrambene proizvodnje
- Obvezne i dobrovoljne norme
- Sustav inspekcije i certificiranja različitih normi

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

STRUKTURA EU ZAKONODAVSTVA

- **Uredba (EC) No 178/2002** postavlja opća načela i zahtjeve zakona o hrani, uspostavljanje Europske agencije za sigurnost hrane (European Food Safety Authority) i postupaka za sigurnost hrane.
- **Uredba (EC) No 882/2004** o službenim izvedbama kontrole radi osiguranja verifikacije sukladnosti zakona o hrani i hrani za životinje, propisa za životinjsko zdravlje i dobrobit životinja.
- **Uredba (EC) No 852/2004** o higijeni namirnica.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

STRUKTURA EU ZAKONODAVSTVA

- **Uredba (EC) No 853/2004** kojom se navode specifični higijenski propisi za hranu životinjskog podrijetla.
- **Uredba (EC) No 854/2004** kojom se navode specifični propisi za organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj prehrani.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

STRUKTURA HR ZAKONODAVSTVA

- **Zakon o hrani NN 46/07** – propisuje opća načela propisa o hrani - No 178/2002
- **Pravilnik o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s odredbama propisa o hrani i hrani za životinje, te propisa o zdravlju i zaštiti životinja NN 99/07- No 882/2004**

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

STRUKTURA HR ZAKONODAVSTVA

- **Pravilnik o higijeni hrane NN 99/07 – No 852/2004**
- **Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla NN 99/07 - No 853/2004**
- **Pravilnik o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla nn 99/07 - No 854/2004**

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

OSTALA PODRUČJA KOJA SU USKLAĐENA ILI SE TREBAJU USKLADITI

- **Aditivi u hrani**
- **Pesticidi u hrani**
- **Genetički modificirana hrana i hrana za životinje**
- **Ozračene namirnice**
- **Kontaminanti**
- **Označavanje hrane**

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

HIGIJENSKI PAKET – OSNOVNI PRINCIPI

- Legislativa postavlja opće ciljeve i minimalne zahtjeve
- Pristup od farme do stola
- Nadležno tijelo verificira postizanje ciljeva, ne garantira zdravstvenu ispravnost proizvoda
- Subjekt u poslovanju hranom je odgovoran za sigurnost hrane
- Službene kontrole bazirane na *audit* principu
- Pristup temeljen na analizi rizika
- Analiza opasnosti i kontrola kritičnih točaka – HACCP
- Sljedivost – jedan od osnovnih elemenata u osiguravanju sigurnosti hrane

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

NADLEŽNOST INSPEKCIJA

Veterinarska inspekcija – Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva
i ruralnog razvoja :

- Nadzor nad proizvodnjom hrane pretežno životinjskog podrijetla
- Proizvodnja hrane za životinje (pretežno životinjskog podrijetla)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

NADLEŽNOST INSPEKCIJA

Sanitarna inspekcija – Ministarstvo zdravstva:

- Nadzor nad proizvodnjom hrane pretežno neživotinjskog podrijetla
- Maloprodaja, osim u objektima odobrenim od strane Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

OBVEZE SUBJEKATA U POSLOVANJU HRANOM

- Glavnu odgovornost za zdravstvenu ispravnost hrane snosi subjekt u poslovanju s hranom
- Odgovornost subjekata u poslovanju s hranom je provođenje postupaka koji se temelje na načelima sustava analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka (HACCP)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

PREGLED NORMI NA PODRUČJU POLJOPRIVREDNE I PREHRAMBENE PROIZVODNJE

- GLOBALGAP
- HACCP sustav (prema smjernicama Codex Alimentarius)
- Niz normi ISO 22000
- ISO 9001:2000
- IFS
- BRC

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

GLOBALGAP (Eurepgap)

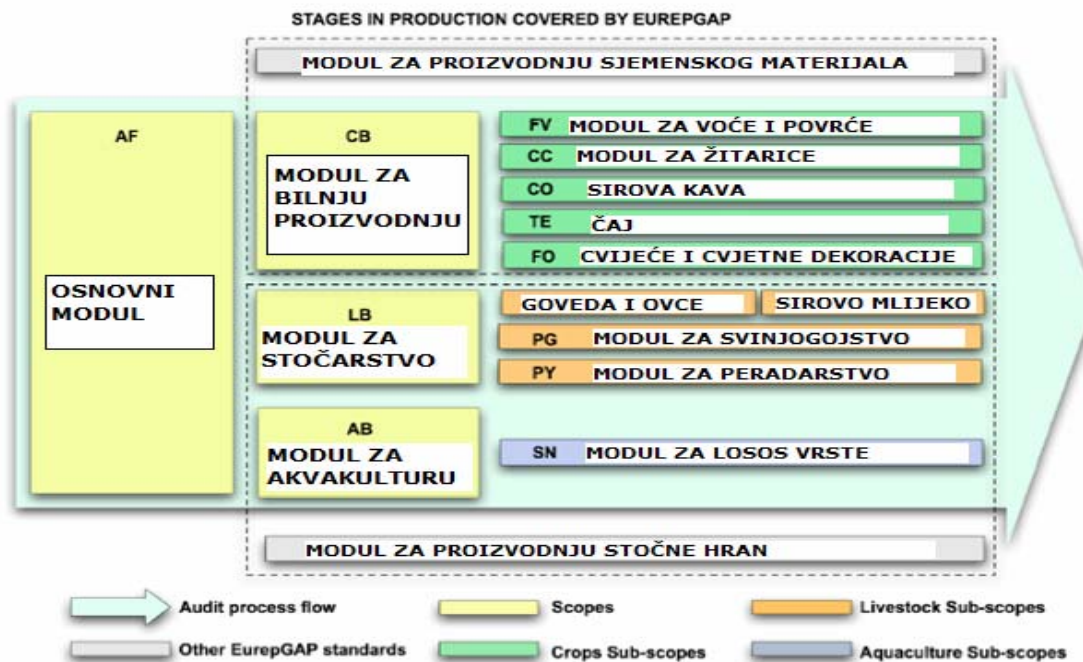
- Primjenjuje se na primarnu proizvodnju
- Propisuje načela dobre poljoprivredne prakse
- GlobalGap norma podijeljena je u module koji propisuju načela dobre poljoprivredne prakse za biljnu proizvodnju, stočarsku proizvodnju i akvakulturu.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

STRUKTURA MODULA GLOBALGAP-a

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

GLOBALGAP STRUKTURA

Normativni dokumenti GlobalGap-a sastoje se od:

- Općih odredbi (General Regulations)
- Kontrolnih točka (Compliance criteria)
- GlobalGap checklist

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

RAZINE UDOVOLJAVANJA KONTROLNIH TOČAKA

Kontrolne točke definirane su kao:

- **Major must** – obavezne, **100%** major must zahtjeva treba biti ispunjeno
- **Minor must** – **95%** minor must zahtjeva treba biti ispunjeno
- **Recommendations** – preporuke, udovoljavanje ovim zahtjevima je dobrovoljno

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

INSPEKCIJA GLOBALGAP-a

- Inspekciju GlobalGap-a provode ovlaštena GlobalGap certifikacijska tijela
- Certifikacijske opcije:
  - pojedinačni proizvođač
  - grupa proizvođača
- GlobalGap certifikat izdaje se na rok od 1 godine

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

HACCP

Analiza opasnosti i kontrola kritičnih točaka

- HACCP – Hazard Analysis Critical Control Point
- Sustavan pristup identifikaciji opasnosti u hrani i implementacija mjera koje su potrebne da bi se postigla zdravstveno ispravna proizvodnja (priprema) hrane

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

POVIJEST HACCP-a

- Prvo pojavljivanje HACCP sustava u pripremi hrane za svemirske letove
- Uvođenje u industrije lijekova
- Većina zemalja EU i SAD primjenjuje HACCP
- U Hrvatskoj 1997 god., za izvoznike namirnica animalnog porijekla
- 2003 god. Obveza analize rizika utemeljene na HACCP načelima za sve sudionike u prehrambenom lancu isključivši primarnu proizvodnju

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

POVIJEST HACCP-a

- Komisija Codex Alimentarius je 2003. godine prihvatila načela HACCP sustava, a smjernice za primjenu HACCP-a u dodatku dokumenta *Opća načela higijene hrane* (Annex to the General Principles of Food Hygiene, 2003).
- Codex Alimentarius je zbirka međunarodnih norma za hranu, smjernica i kodova dobre prakse kojima je glavna namjena zaštita zdravlja potrošača i sigurna proizvodnja hrane.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

STRUKTURA HACCP-a

- HACCP sustav sastoji se od dva komplementarna dijela:
  - Analiza opasnosti** – identifikacija svih opasnosti koje mogu kontaminirati hranu te utvrđivanje kontrolnih mjera za sprečavanje pojave istih
  - Preduvjetni programi** - mjere koje se poduzimaju radi osiguranja da prostori, oprema, prijevoz i zaposlenici ne sudjeluju ili postanu opasnost za sigurnost hrane.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

SEDAM NAČELA HACCP-a

Načelo br. 1:

Analiza opasnosti - Prepoznavanje mogućih opasnosti vezanih uz hranu i mjera kontrole tih opasnosti. Opasnost može biti biološka (mikrobi); kemijska (toksini); fizička (staklo ili komadići metala).

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

SEDAM NAČELA HACCP-a

Načelo br. 2:

Identifikacija kritičnih kontrolnih točaka - točke u proizvodnom lancu na kojima se potencijalna opasnost može kontrolirati ili eliminirati.

Načelo br. 3:

Uspostava preventivnih mjera s kritičnim granicama za svaku kontrolnu točku - utvrđivanje vrijednosti procesnih parametara koje su potrebne kako bi se eliminirala opasnost.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

SEDAM NAČELA HACCP-a

Načelo br. 4:

**Uspostava postupaka za praćenje kritičnih kontrolnih -
uključuju određivanje načina praćenja KKT**

Načelo br. 5:

**Uspostava korektivnih radnji koje se trebaju poduzeti ako
praćenje pokaže da se kritične granice nisu postigle**

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

SEDAM NAČELA HACCP-a

Načelo br. 6:

Uspostava verifikacijskih postupaka -

- Periodičke potvrde funkcionalnosti sustava

Načelo br. 7:

**Uspostava učinkovitog vođenja zapisa da se dokumentira
HACCP sustav.**

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

IFS - INTERNATIONAL FOOD STANDARD

- Razvijen od strane njemačkih, francuskih i talijanskih trgovačkih lanaca
- Donešen je u svrhu kontrole proizvođača **robnih marki** velikih trgovačkih lanaca
- Razlozi za donošenje IFS standarda:
  - donošenje jedinstvenog standarda kako bi se osigurala jedinstvenost u procjeni sustava
  - osiguranje transparentnosti u cijelom prehrambenom lancu
  - Smanjenje troškova proizvođačima i trgovcima

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

STRUKTURA IFS NORME

- Odgovornost najviše uprave
- Sustav upravljanja kvalitetom (uključuje i HACCP)
- Upravljanje resursima
- Upravljanje procesom proizvodnje
- Mjerenje, analiza i poboljšavanje

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

BRC – BRITISH RETAIL CONSORTIUM

- Razvijen od strane britanskih trgovačkih lanaca
- Kao i IFS razvijen je prvenstveno u svrhu kontrole proizvođača **robnih marki** velikih trgovačkih lanaca
- Standard zahtjeva:
  - razvoj i implementaciju HACCP sustava
  - dokumentiran i učinkovit sustav upravljanja kvalitetom
  - nadzor nad okolišnim uvjetima proizvodnje

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

STRUKTURA BRC NORME

- HACCP sustav
- Sustav upravljanja kvalitetom
- Uvjeti proizvodnje (Preduvjetni programi)
- Kontrola proizvoda
- Kontrola procesa
- Djelatnici (higijenski zahtjevi)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

NIZ NORMI ISO 22000

- ISO 22000 je nastao kao težnja industrije za stvaranjem međunarodne norme koja bi bila prihvatljiva i prepoznatljiva u svim zemljama
- Do ISO 22000 je postojalo više međunarodnih standarda koji su definirali sustave kontrole sigurnosti hrane (Codex Alimentarius, BRC, IFS, RSA,...)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

NIZ NORMI ISO 22000

- norma **ISO 22000:2005**, *Food safety management systems – Requirements for any organizations in the food chain, Sustav upravljanja sigurnošću hrane – Zahtjevi za svaku organizaciju u prehrambenom lancu*
- norma **ISO 22002**, *Guidelines on the application of ISO 9001:2000 for the food and drink industry* (sadašnja norma ISO 15161:2001) – Vodič za primjenu norme ISO 9001:2000 u industriji hrane i pića

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

NIZ NORMI ISO 22000

- norma ISO 22005:2007, *Traceability in the feed and food chain*
- ISO/NP 22008, *Food irradiation – Good processing practices for the irradiation of foods intended for human consumption*
- ISO/TS 22003:2007, *Food safety management systems – Requirements for bodies providing audit and certification of food safety systems*
- ISO/TS 22004:2005, *Food safety management systems – Guidance on the application of ISO 22000:2005*

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

ISO 22000:2005

SUSTAV UPRAVLJANJA SIGURNOŠĆU HRANE

- Namijenjena proizvođačima i distributerima hrane
- Utvrđuje zahtjeve za sustav upravljanja sigurnošću hrane kombinirajući ključne elemente za osiguranje sigurnosti hrane
- U normu su ugrađeni sedam načela HACCP sustava baziranih na zahtjevima Codex Alimentariusu i preduvjetni programi

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

OSNOVNI ELEMENTI NORME ISO 22000

- Uzajamna komunikacija sudionika u prehrambenom lancu
- Sustav upravljanja (elementi sustava upravljanja kvalitetom)
- Sedam načela HACCP sustava
- Preduvjetni programi

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

SLJEDIVOST U PREHRAMBENOJ INDUSTRIJI ISO 22005:2007

- U ovoj međunarodnoj normi daju se načela i navode osnovni zahtjevi za osmišljavanje i primjenu sustava sljedivosti hrane i hrane za životinje. Može je primijeniti organizacija koja posluje u bilo kojem koraku lanca hrane i hrane za životinje.
- Sustav sljedivosti sredstvo koje omogućava organizaciji da određuje podrijetlo ili lokaciju proizvoda ili njegovih komponenata.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

SLJEDIVOST

Sustav sljedivosti treba osigurati povlačenje proizvoda za kojeg se opravdano sumnja da je zdravstveno neispravan ili je proizveden u uvjetima prekoračenja zadanih parametara proizvodnje

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

ISO 9001:2000 SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM

- ISO 9001 je norma upravljanja kvalitetom
- Odnosi se na sve procese koji se odvijaju u organizaciji
- Primjenjiva je na sve organizacije bez obzira na vrstu djelatnosti i veličinu

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

NAČELA SUSTAVA UPRAVLJANJA KVALITETOM

- usmjerenost na kupca
- vodstvo
- uključivanje ljudi
- procesni pristup
- sustavni pristup upravljanju
- neprekidno poboljšavanje
- činjenični pristup odlučivanju
- uzajamno korisni odnosi s dobavljačima

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

RAZLOZI ZA UVOĐENJE NORME ISO 9001

- Unapređivanje poslovnog planiranja
- Razvijanje svijesti o kvaliteti unutar organizacije
- Osiguravanje odgovarajuće razine komunikacije sa kupcima i dobavljačima (partnerima) na obostranu korist
- Usmjerenost na kupca
- Smanjenje škarta/gubitaka (nesukladne robe ili usluge)
- Kontrola procesa

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

PROCESNI PRISTUP NORME ISO 9001

Procesni pristup predstavlja:

- Identifikaciju poslovnih procesa
- Identifikacija veza i kriterija nadzora procesa
- Definiranje korektivnih radnji
- Poboljšanje poslovnih procesa

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

Obavezne i dobrovoljne norme

- Sve navedene norme (GlobalGap, niz normi ISO 22000, BRC, IFS, ISO 9001) su dobrovoljne i proizvođači ih uvode ovisno o tendencijama
- HACCP sustav – prema Zakonu o hrani NN 46/07 obveza za sve subjekte u poslovanju hranom osim na razini primarne proizvodnje, rok za provedbu 01.01.2009.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

INSPEKCIJA I CERTIFIKACIJA

- Sustavi se mogu certificirati od strane neovisnog certifikacijskog tijela (ISO 9001, ISO 22000, IFS, BRC, GLOBALGAP, HACCP – prema smjernicama Codexa Alimentarius-a)
- Provedbu HACCP-a verificira nadležno inspekcijsko tijelo

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

CERTIFIKACIJA

Da bi se pristupilo certificiranju sustava potrebno je:

- Zadovoljiti preduvjete koje propisuje svaka norma
- Dokumentirati sustav
- Implementirati sustav

Uvođenje sustava pred certifikaciju ovisno o veličini organizacije traje za manje proizvođače prosječno od 4 – 6 mjeseci, dok za veće 1 godinu i više ovisno o složenosti poslovnih procesa

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

SADRŽAJ II DIJELA

- Certifikacija proizvoda
- Primjeri uvođenja normi u malom i srednjem poduzetništvu
- Problemi kod uvođenja standarda u različite vrste industrija

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

CERTIFIKACIJA PROIZVODA

- Dobrovoljna
- Nije normirana

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

CERTIFIKACIJA PROIZVODA

- Može biti uređena propisom (napr. oznake zemljopisnog podrijetla i izvornosti prehrambenih proizvoda)
- Prema vlastitoj specifikaciji, odnosno 'normi' koju izrađuje sam proizvođač a
- Certifikacijsko tijelo neovisnom kontrolom potvrđuje (certificira) te tvrdnje (napr. prema očekivanjima i zahtjevima potrošača za određeni proizvod)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

OZNAKE IZVORNOSTI I ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA

- Hrvatska regulativa je usklađena s regulativom EU
- Dobrovoljan postupak
- Pokreće ga udruga proizvođača nekog proizvoda s određenog zemljopisnog područja
- Oznake uvijek moraju zadovoljiti uvjet povezanosti sa zemljopisnim područjem, te stvarnu materijalnu povezanost

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

VRSTE OZNAKA

- a) izvornosti: kakvoća, odnosno svojstva proizvoda su uglavnom ili isključivo određena zemljopisnim područjem, samo za proizvode koji se doista i proizvode u navedenom zemljopisnom području u svim fazama
- b) oznaka zemljopisnog podrijetla: zahtijeva da određena kakvoća, ugled ili neko drugo svojstvo proizlaze iz zemljopisnog područja, pa se u ograničenom području mora odvijati samo proizvodnja ili prerada ili priprema.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

OZNAKE IZVORNOSTI I ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA

Registrirana oznaka štiti od:

- rabljenja u komercijalne svrhe za označavanje prehrambenih proizvoda koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi usporedivi s proizvodima koji su obuhvaćeni registracijom, ili ako se tom uporabom iskorištava ugled zaštićenog naziva
- zloupotrebljavanja, oponašanja ili rabljenja za stvaranje zablude;

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

OZNAKE IZVORNOSTI I ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA

Registrirana oznaka štiti od:

- rabljenja na način koji dovodi u zabludu o podrijetlu, izvornosti, vrsti ili bitnim svojstvima prehrambenog proizvoda koji bi mogao navesti na pogrešan zaključak o njegovu podrijetlu;
- rabljenja na bilo koji drugi način koji bi javnost mogao dovesti u zabludu o stvarnom podrijetlu prehrambenog proizvoda.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

ZAŠTO ZAŠTITITI OZNAKU

- prehrambeni proizvodi s oznakom spadaju u prehrambene proizvode više cjenovne kategorije;
- stvaranje identiteta i prepoznatljivosti prehrambenog proizvoda na domaćem i međunarodnom tržištu;
- podizanje i postizanje stalne kakvoće prehrambenih proizvoda;

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

ZAŠTO ZAŠTITITI OZNAKU

- izravna veza proizvoda s određenim zemljopisnim područjem daje dodatnu vrijednost i prepoznatljivost tom području, te pridonosi ruralnom razvoju posebice onih udaljenijih dislociranih područja;
- svi proizvođači na definiranom zemljopisnom području imaju pravo uporabe registrirane oznake, ako i udovoljavaju uvjetima navedenim u specifikaciji.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

RAZLOZI ZA UVOĐENJE NORMI U RH

- Zakonska obveza – HACCP
- Zahtjevi kupca
- Konkurentnost
- Marketinške svrhe
- Usmjerenost na kvalitetu

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

PROBLEMI KOD UVOĐENJA RAZLIČITIH NORMI

- Neinformiranost malog i srednjeg poduzetništva
- Visoki troškovi rekonstrukcije proizvodnih pogona u svrhu udovoljavanja uvjetima
- Slaba podrška uprave
- Nedostatak educiranog kadra
- Papirologija
- Neprihvaćenje novog

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

NAJPROBLEMATIČNIJA PODRUČJA INDUSTRIJA

- Pekarstvo
- Proizvodnja i prerada mesa
- Ugošiteljstvo

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

Pekarstvo

- Nedostatak educiranog kadra
- Križanje puteva:
  - ulaz sirovina, izlaz gotovog proizvoda
  - križanje proizvodnje slastičarskih i pekarskih proizvoda
  - neadekvatni skladišni prostori
- Neadekvatno zbrinjavanje povrata
- Nedostatak adekvatnog prostora za pranje opreme i ambalaže

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

Proizvodnja i prerada mesa

- Križanje puteva
- Neadekvatno odvajanje čistih od nečistih dijelova proizvodnje
- Neadekvatna primjena postupaka čišćenja i dezinfekcije
- Neadekvatno zbrinjavanje otpada

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

Ugostiteljstvo

- Neadekvatni skladišnji i kuhinjski prostori koji veličinom i opremljenošću neudovoljavaju kapacitetima
- Križanje puteva - nepostojanje odvojenih prostora za mehaničku pripremu različitih vrsta sirovina (meso, riba, povrće)
- Higijena zaposlenika
- Kontrola dobavljača

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 7 – Norme za poljoprivredne proizvode

Biotechnicon poduzetnički centar d.o.o.

Hrvatskih iseljenika 30, 21000 Split
tel. 021 485 461, fax 021 348 871

Teslina 10, 10000 Zagreb
tel. 01 481 4466, fax 01 481 4463

info@biotechnicon.hr
www.biotechnicon.hr